

Càmeres amb reconeixement facial al carrer?

Gravar ja tracta dades personals; identificar automàticament cada persona que passa és una altra cosa. Un fishbowl sobre on es posa el límit entre seguretat i vigilància.

1. Guia del professor (moció, cronograma i argumentari)
2. Full d'avaluació
3. Targetes de postura (retallables)
4. Fitxa de preparació de l'alumne (fotocopiar)

Càmeres amb reconeixement facial al carrer?

S'hauria de permetre el reconeixement facial en espais públics per motius de seguretat.

FORMAT	DURADA	AGRUPAMENT
fishbowl	50-55 min	Cercle interior de 5 rotant + cercle exterior

Objectius

- Aplicar els principis del RGPD —licitud, minimització, limitació de la finalitat— a una tecnologia concreta.
- Distingir videovigilància ordinària d'identificació biomètrica automatitzada i el seu règim jurídic distint.
- Argumentar sobre l'equilibri entre seguretat pública i drets fonamentals sense reduir-lo a «qui res tem, res amaga».

Conceptes clau: dades personals · dades biomètriques · RGPD · minimització · base legal · videovigilància · proporcionalitat · identitat digital

Encaix curricular

- **CJD · U7** — Dret penal, administratiu i digital — identitat digital, protecció de dades i els principis del RGPD són el nucli d'esta unitat.
- **CJD · U4** — Dret civil — la imatge pròpia i la intimitat com a drets de la personalitat, irrenunciables i imprescriptibles.

Competències clau: CD · CC · CCL

De què va

Una càmera al carrer ja tracta **dades personals**: per això exigix una base que ho justifique, un cartell que avise i un termini per a esborrar el que s'ha gravat. El reconeixement facial fa un pas més. No només grava: convertix cada rostre en un patró biomètric i el compara automàticament amb una base de dades, de manera que qualsevol que hi passe queda identificat sense haver fet res.

El Dret europeu tracta les dades biomètriques amb especial cautela i el reglament europeu d'intel·ligència artificial fixa límits estrictes a la identificació biomètrica remota en temps real en espais accessibles al públic. Tot i això, el debat continua obert a cada ciutat que se'l planteja. El format **fishbowl** obliga a escoltar abans de parlar: només s'opina des del cercle interior, i per a entrar-hi cal aportar alguna cosa que no s'haja dit.

Argumentari

A FAVOR, AMB GARANTIES ERICTES

- **Es pot usar per a supòsits taxats, no per a tot.** Localitzar una persona desapareguda, identificar autors de delictes greus o previndre un atemptat no és vigilar la població: és una eina acotada a casos definits per llei.
- **L'autorització judicial prèvia ja funciona en altres àmbits.** Intervindre un telèfon o entrar en un domicili són mesures més invasives i fa dècades que estan sotmeses a control judicial. El mateix mecanisme s'hi pot aplicar.
- **Els terminis d'esborrat i l'auditoria ho fan verificable.** Si el sistema conserva només coincidències i esborra la resta en hores, i un organisme independent l'audita, el tractament massiu deixa de ser permanent.
- **Prohibir-ho del tot desplaça el problema al sector privat.** Estadis, centres comercials i accessos ja usen sistemes d'identificació. Regular-ho amb garanties públiques protegeix més que deixar-ho sense marc.

EN CONTRA EN ESPAIS PÚBLICS

- **Tracta les dades de tots per a buscar-ne uns pocs.** El principi de **minimització** exigeix arreplegar només les dades necessàries. Un sistema que analitza el rostre de cada persona que passa per un carrer tracta massivament dades de gent que no és sospitosa de res.
- **L'anonimat al carrer és una condició d'altres drets.** Manifestar-se, acudir a un sindicat, a una consulta mèdica o a un culte religiós deixa de ser anònim si un sistema registra qui va passar per on i quan.
- **Els errors no es reparteixen igual.** Els sistemes d'identificació facial han mostrat taxes d'error desiguals segons el to de pell i el sexe, de manera que el fals positiu recau més sobre uns grups que sobre altres.
- **La finalitat s'amplia tota sola.** Un sistema instal·lat per a un fi concret acaba usant-se per a altres, i el principi de **limitació de la finalitat** és justament el que impedeix que això siga legal. La infraestructura, una vegada muntada, és difícil de desmuntar.

Com es desenvolupa

- Context i regles del fishbowl** 8 min
El profe explica què fa exactament un sistema de reconeixement facial i recorda les regles: només es parla des del cercle interior i per a entrar-hi cal aportar alguna cosa nova.
- Primera ronda del cercle interior** 12 min
Cinc alumnes amb posicions distintes debaten. La resta escolta al cercle exterior i anota arguments per a usar-los en entrar.
- Rotacions** 15 min
Qui vol entrar toca l'espatlla d'algú de l'interior i n'ocupa la cadira. L'única condició: començar citant l'argument a què respon.
- Test de proporcionalitat** 10 min

El profe planteja tres supòsits —persona desapareguda, manifestació, entrada a un estadi— i el cercle interior ha de dir si la mesura seria idònia, necessària i proporcionada en cada un.

0

Tancament i síntesi 8 min

Cada alumne escriu en una línia on posa el límit i quin principi del RGPD el sosté. Se'n llegixen cinc a l'atzar.

Càmeres amb reconeixement facial al carrer?

Grup / alumne: _____

Data: _____

CRITERI	1 INICI	2 EN PROCÉS	3 BÉ	4 EXCEL·LENT
Aplicació del RGPD Usa els principis de licitud, minimització i limitació de la finalitat per a argumentar, i no només la intuïció sobre privacitat. CD	☐	☐	☐	☐
Proporcionalitat Valora la mesura per la seua idoneïtat, necessitat i proporcionalitat, i no només pel fi que persegueix. CC	☐	☐	☐	☐
Qualitat de l'entrada al cercle Entra al cercle interior amb una aportació nova i no amb una repetició del que ja s'ha dit. CCL	☐	☐	☐	☐
Escolta activa Des del cercle exterior, anota arguments i els recull en entrar, citant qui els va formular. CCL	☐	☐	☐	☐

Observacions:

Repartiment de postures

S'hauria de permetre el reconeixement facial en espais públics per motius de seguretat.

DEFENSEU ESTA POSTURA

A favor amb garanties

Usat en supòsits taxats, amb autorització judicial i terminis d'esborrat, permet localitzar persones desaparegudes o autors de delictes greus sense vigilar ningú més.

✂ retalla per ací

DEFENSEU ESTA POSTURA

En contra en espais públics

Identificar automàticament tothom qui passa convertix el carrer en un espai on l'anonimat desapareix, i cap fi de seguretat justifica un tractament massiu i indiscriminat.

✂ retalla per ací

EQUIP DE MODERACIÓ

Moderació i observació

Doneu i lleueu torns, controleu els temps de cada fase i anoteu quins arguments queden sense resposta. No defenseu cap postura: la vostra tasca és que el debat siga net i ordenat.

✂ retalla per ací

Preparo la meua postura

Moció: *S'hauria de permetre el reconeixement facial en espais públics per motius de seguretat.*

La meua postura _____

Els meus 3 arguments (amb una evidència o exemple concret en cadascun):

1. Argument _____

Evidència _____

2. Argument _____

Evidència _____

3. Argument _____

Evidència _____

Una pregunta que li faré al grup rival:

Un argument de l'altre grup que hauré de refutar:

Notes durant el debat:

